

A decorative graphic on the left side of the page. It features a series of green concentric circles in the upper left corner. Below them, a thick pink line forms a jagged, path-like shape that overlaps with a yellow circular arc at the bottom left.

# Gebrookerbos

Van weiland naar wij-land.

2019



Inleiding

# GEBROOKERBOS



## Gebrookerbos: wat is het?

Gebrookerbos is een methode voor gebiedsontwikkeling. Burgers spelen de hoofdrol: zij nemen eigen verantwoordelijkheid voor hun buurt of straat en vormen lege plekken om tot plekken die voorzien in een behoefte van de burgers in Heerlen-Noord.

Dit gebied was van oudsher een het decor. Door het wegvallen van de delfstoffenwinning en de demografische ontwikkelingen (als krimp en vergrijzing) vielen en vallen open ruimtes in het landschap. De aanpak van de plekken die er nu 'verloren' bijliggen, kunnen een grote impuls betekenen voor de kwaliteit en vitaliteit van de regio en de omliggende wijken in het bijzonder. Want, waar vroeger de rijkdom gehaald werd uit het zwarte goud, kan vandaag de dag geplukt worden in het groene goud. Denk bijvoorbeeld aan de Brunssummerheide. Deze rijkdom schuilt ook in de vele kleine en grote burgerinitiatieven, die bijdragen aan de versterking van de identiteit van dit gebied. In Heerlen-Noord zijn in de afgelopen jaren bijna 30 initiatieven ontplooid door inwoners die het belangrijk vinden om bij te dragen aan een fijne buurt of straat. Inwoners die het 'vonkje' overbrengen op anderen en daardoor samen mooie dingen kunnen organiseren. Het netwerk Gebrookerbos groeit en bloeit!



Onderzoek

# METHODE GEBROOKERBOS

## Onderzoek

In mei 2016 is het onderzoek 'Methode Gebrookerbos' door Neimed, Limburgs kennisknooppunt voor demografisch omdenken, van start gegaan voor een periode van vier jaar. Doel van dit onderzoek is inzicht krijgen in de overdraagbaarheid en effectiviteit van 'Gebrookerbos' als mogelijk generieke methodiek voor andere krimpregio's. In diezelfde maand is binnen het project Gebrookerbos een 'brooker' aangesteld. Deze functionaris heeft een driedelige rol: ondersteunen van burgerinitia-

tieven in hun groei en ontwikkeling; engagementmarketing (burgers stimuleren om tot ideeën te komen en betrokken te raken) en kennisdeling zoals het organiseren van themabijeenkomsten en workshops. Dankzij de nauwe samenwerking tussen brooker en onderzoeker wordt het project vanaf het begin geëvalueerd. Het gebied Heerlen-Noord wordt vier jaar lang gemonitord om inzicht te krijgen in het maatschappelijk rendement van Gebrookerbos, de ervaringen van bewoners en initiatiefnemers en de betekenis van Gebrookerbos

voor Heerlen-Noord. Het monitoronderzoek richt zich op de fysieke omgeving, demografische samenstelling, sociaal-economische en sociaal-culturele situatie van het gebied. Daarnaast worden eigenaarschap en organisatievermogen van burgers, de relatie overheid-burger en de toekomstvisie over het gebied nader onderzocht. Een derde 'tool' van de Gebrookerbosmethodiek is engagementmarketing. Dat gaat over verbindingen leggen, het opzetten van duurzame samenwerkingen en het overbrengen van het 'vonkje'. Elkaar inspireren, elkaar vinden en van elkaar leren. Engagementmarketing beweegt zich op micro-, meso- en macroniveau, binnen en buiten het netwerk. Voor meer informatie over het onderzoek: Samira Louali (onderzoeker Neimed): [samira.louali@neimed.nl](mailto:samira.louali@neimed.nl).

## Gebrookerbos Academie

De Gebrookerbos Academie is speciaal bedoeld voor de leden van de burgerinitiatieven Gebrookerbos. Het is dé plek waar kennis gedeeld en opgedaan wordt. De workshops zijn vooral doe-bijeenkomsten. Zij vinden op verschillende plekken in Heerlen-Noord plaats. Voor de leden van burgerinitiatieven uit het netwerk Gebrookerbos is deelname gratis. In 2018 zijn er vier workshops georganiseerd: over subsidie en fondsenwerving (twee workshops), het werven van vrijwilligers en het betrekken van inwoners bij een initiatief.

Jaarlijks worden tijdens de Conferentie Burgerinitiatieven alle initiatiefnemers bij elkaar gebracht om iedereen

nog beter met elkaar te verbinden. Tijdens deze conferentie leert iedereen van elkaar, wordt besproken welke behoeftes er zijn en presenteert iedereen zijn of haar initiatief. Tijdens de conferentie in 2017 is gekeken en gezocht naar vragen en behoeften van van initiatiefnemers. Vervolgens is hierop ingespeeld door o.a. de oprichting van de Gebrookerbos Academie. Verder werd er samengewerkt met de opleiding MAMDT (Maastricht Academy of Mediadesign and Technology) en Ergotherapie van Zuyd. In 2018 lag de focus van de Conferentie Burgerinitiatieven op de wensen en knelpunten bij de ontwikkeling of uitvoering van initiatieven. Studenten van Zuyd Hogeschool gingen op basis van de input samen met de initiatiefnemers aan de slag, met als doel om oplossingen te gaan zoeken voor de knelpunten of wensen. Aan het eind van deze periode volgt een eindpresentatie waarin de studententeams hun oplossing, activiteit of advies presenteren. Zo maakt iedereen nog beter van elkaars kennis gebruik.

## Website – Facebook – Nieuwsbrief

In juni 2018 is het begin van [www.gebrookerbos.nl](http://www.gebrookerbos.nl) gelanceerd. Het begin, omdat (vooral) de wens van de gebruikers centraal staat: welke informatie is zinvol om te delen via de website? Denk bijvoorbeeld aan de Gebrookerbos Academie, inspirerende voorbeelden en tips van initiatieven voor elkaar. Spannend, want de website kan dus groot of klein worden, dik of dun... dat is aan het netwerk! In ieder geval is het eenvoudig om bij te dragen aan de



website. Als een aangesloten initiatief #gebrookerbos in zijn/haar Facebook-bericht zet, dan komt dit bericht automatisch op de website. Zo kan iedereen meelezen hoe Gebrookerbos groeit en bloeit. Dat kan overigens ook via de facebookpagina [www.facebook.com/Gebrookerbos-Heerlen](http://www.facebook.com/Gebrookerbos-Heerlen). Ook wordt een aantal keren per jaar een digitale nieuwsbrief gemaakt, waarin nieuws, tips, nieuwe initiatieven en andere interessante zaken worden verzameld. Om de nieuwsbrief te ontvangen kan een e-mail gestuurd worden naar [linda.frints@neimed.nl](mailto:linda.frints@neimed.nl).

### Gebrookerbosfonds

Het Gebrookerbosfonds ondersteunt burgerinitiatieven binnen Gebrookerbos. Alle initiatieven hebben hun eigen financiering en moeten op eigen benen kunnen staan. Aan de voorkant kan het helpen om een startbijdrage te ontvangen. Ook kunnen er gedurende de looptijd van een initiatief onvoorziene kosten optreden, of is een extra investering nodig om het initiatief te vernieuwen of uit te breiden. Bestaande en nieuwe burgerinitiatieven kunnen een subsidieaanvraag indienen. Het fonds wordt mogelijk gemaakt door Gemeente Heerlen, Provincie Limburg en IBA Parkstad. Op de Gebrookerboswebsite staan de spelregels uitgebreid uitgelegd.

### De Brooker

Jos Reinders is de brooker van Gebrookerbos. Hij ondersteunt burgers bij het realiseren van hun dromen en

ideeën. Bijvoorbeeld door de inzet van zijn netwerk of hij denkt mee over het maken van een plan en begroting; hoe aan geld te komen; hoe andere buurtbewoners te betrekken bij het plan etc. Ook brengt hij de burgerinitiatieven met elkaar in contact waardoor uitwisseling van kennis kan plaatsvinden. De brooker heeft daarnaast nauw contact met de gemeente. Hierdoor worden initiatieven van burgers kansrijker: ambtenaren helpen bijvoorbeeld bij het uitzoeken van bestemmingsplannen voor een bepaald terrein, bij het aanvragen van vergunningen of bij de inrichting van een terrein. Jos is te bereiken via  
T: 06 41 13 51 01 of  
E: [jos.reinders@neimed.nl](mailto:jos.reinders@neimed.nl).

### Accountmanager

Bij Gebrookerbos is ervoor gekozen om binnen de gemeente te werken met een aantal accountmanagers. Dit is een nieuwe rol, die vanuit Gebrookerbos aan een aantal medewerkers binnen de gemeente is toebedeeld. De accountmanagers worden 1 op 1 aan een initiatief gekoppeld en zijn binnen de gemeente hét aanspreekpunt voor de initiatiefnemer(s). Zij faciliteren de burger in alles wat er op gemeentelijk vlak moet gebeuren, zoals o.a. vergunningen, contracten, etc. Juist omdat elk initiatief anders is en om maatwerk vraagt, is het bij elk initiatief anders wat er gedaan moet worden. Er is geen standaardprocedure.

### Gebrookerbos in Europa

Gebrookerbos is betrokken bij twee Europese projecten, namelijk N-Power en SuNSE.

Onder de titel N-POWER (Neighbourhood-Power, dat buurtkracht betekent) is met steun van Europese middelen een project gestart dat steden uit België, Duitsland en Nederland uitdaagt om buurtkracht te stimuleren en te ontwikkelen. Zeven steden uit België, Duitsland (Aken) en Nederland (Heerlen) nemen deel aan dit project. In het project wordt kennis en kunde over burgerinitiatieven uitgewisseld.

In het SuNSE (Support for Social Entrepreneurs)-project wordt een netwerk ontwikkeld voor sociaal ondernemerschap en sociale werkplaatsen, ter ondersteuning en doorontwikkeling van nieuwe en bestaande sociale ondernemingen. De partners komen uit Schotland, Ierland, Nederland, Luxemburg, Frankrijk en Zwitserland. StadsLab Heerlen is een onderdeel van dit project. Het StadsLab wordt ontwikkeld via de Gebrookerbosmethode. In dit project draait het om het delen van kennis en kunde. De centrale vraag voor het StadsLab is hoe je inwoners betreft bij de stad.



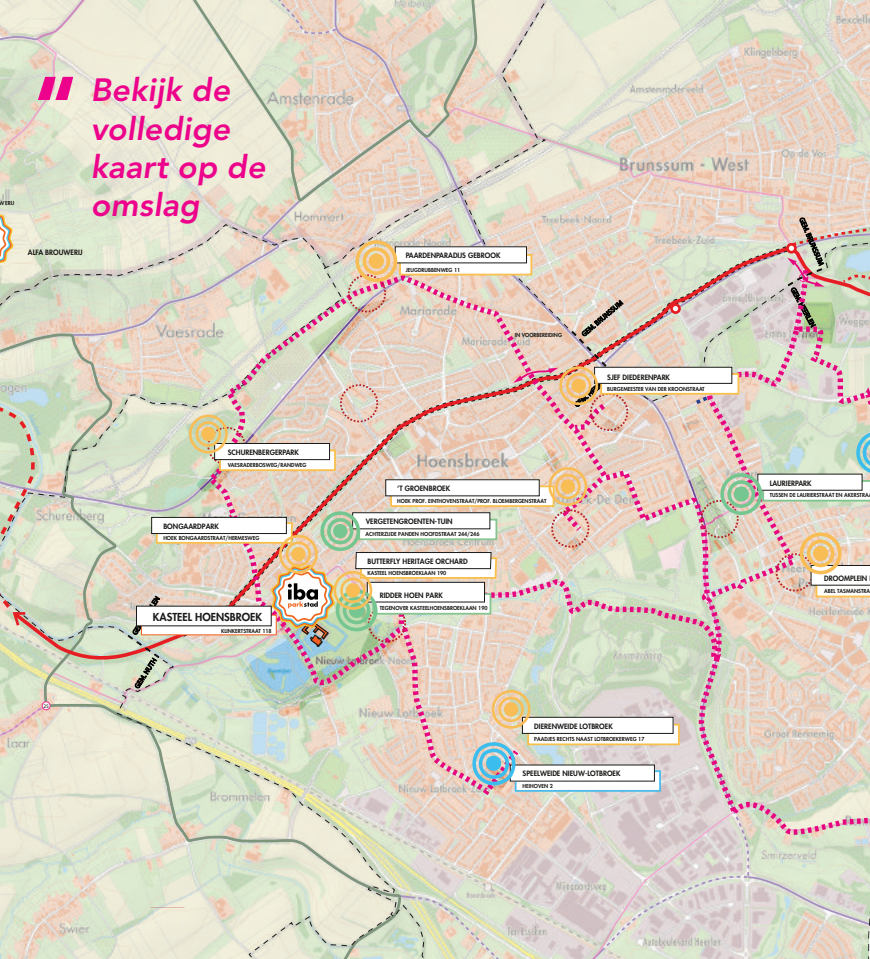
## N-POWER

Neighbourhood empowerment:  
supports innovative neighbourhood  
development policies





**Bekijk de volledige kaart op de omslag**



# INHOUDSOPGAVE

## 4 Onderzoek Methode Gebroekerbos 10 Groeilijst Burgerinitiatieven

## 16 Burgerinitiatieven; Stadslandbouw

- 18 Laurierpark
- 19 Ridder Hoen Park
- 20 Stadsboerderij Heerlen
- 21 Stadslandbouw Heerlen
- 22 Vergetengroenten-tuin
- 23 Tiny Forest
- 24 De Dobbeltuyn

## 26 Burgerinitiatieven; Wildernis / Natuur

- 28 Schurenbergerpark
- 29 Paardenparadijs Gebroek
- 30 Droomplein de Wieër
- 31 Kloosterkoolhölke
- 32 't Groenbroek
- 33 Sjef Dierenpark
- 34 Butterfly Heritage Orchard
- 35 St. Antoniuskölke
- 36 Bongaardpark
- 37 Dierenweide Lotbroek

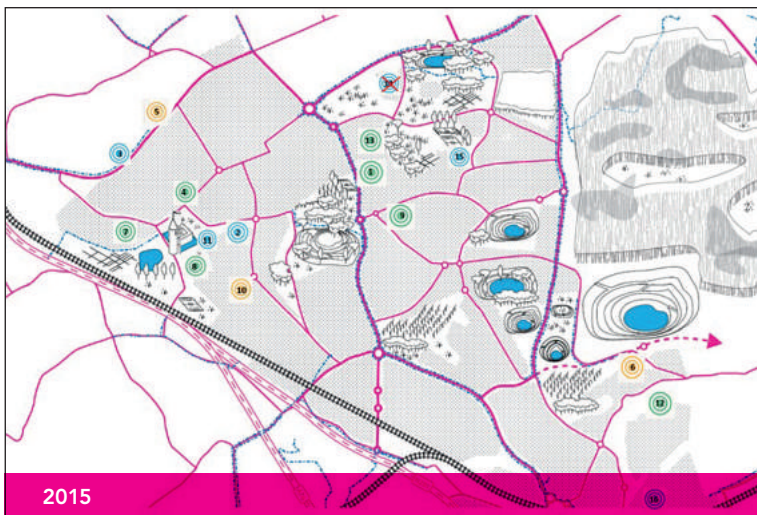
## 38 Burgerinitiatieven; Toerisme / Recreatie

- 40 Hondenspeeltuin Happy Tales
- 41 Sportpark Varenbeuk
- 42 Boerderijterras D'r Binnenplei
- 43 Tiny Housing
- 44 Speelweide Nieuw-Lotbroek

## 46 Macro-projecten

- 49 Sociaal Veilig Vrieheide
- 50 Brunssummerheide
- 51 Caumerbeekdal
- 52 Groevengebied
- 53 Kasteel Hoensbroek
- 54 Leisure Lane
- 55 Geleenbeekdal
- 56 Christus Koningkerk
- 57 Brede Maatschappelijke Voorziening Hoensbroek Zuid

## 58 Colofon



## GROEILIJST BURGERINITIATIEVEN

Sinds de start van Gebrookerbos in 2014 zijn in 5 jaar tijd bijna 60 burgerinitiatieven ontstaan. Alle initiatieven betreffen eigen ideeën van bewoners of ondernemers in Heerlen-Noord. Niet alle initiatieven bleken realiseerbaar of uitvoerbaar. Een deel van de initiatieven zijn niet van start gegaan of hebben hun droom in een ander stadsdeel of in een andere stad kunnen realiseren.

Sommige initiatieven verkeren nog in de voorbereidingsfase. De realisatie van hun idee is bijvoorbeeld afhankelijk van (de wijziging van) een bestemmingsplan, voldoende menskracht of van financiering. In dit boekje zijn met name die initiatieven beschreven die al gerealiseerd of al te bezichtigen zijn. Eind 2018 bestrijken alle initiatieven samen een gebied van ca. 350.000 m<sup>2</sup>.

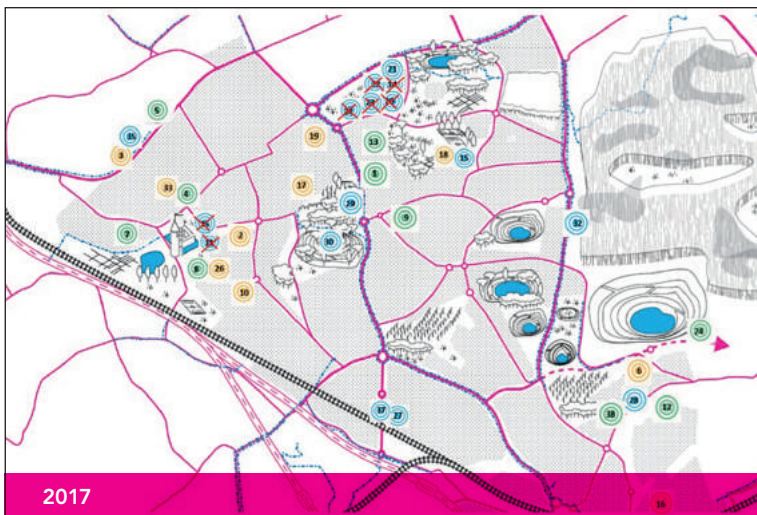
### 2014

1. Laurierpark
2. Ridder Hoenpark
3. Schurenbergerpark
4. Snoeiactie Spoordijk en B&B
5. Paardenaccommodatie
6. Stadboerderij Erkens
7. Romeinse Villa Schuureyck
8. Wandeling om Kasteel Droomplein de Wieër

### 2015

9. Ontmoetingsplek Lotbroek
10. Room Escape
11. Stadslandbouw MSP
12. Moestuin Passart
13. Bijenvolken \*
14. Hondenschool
15. Kloosterkoolhofke





**Alle initiatieven  
betreffen eigen  
ideeën van  
bewoners of  
ondernemers.**

## 2016

16. 't Groenbroek
17. Sportpark Varenbeuk
18. Sjef Dierenpark
19. RC Skydevils \*
20. Dutch Mountain Archery
21. Evenementen Heerlerheide \*
22. Evenemententerrein \*
23. Boerderijterras d'r Binneplei
24. Kaasmakerij
25. Schapenbegrazing
26. Tiny Housing
27. Palemig, Kern met Pit

## 2017

28. Stadslandbouw De Dem
29. Boshotel
30. Obstacle run \*
31. Back to nature camping \*
32. Vergeten groentetuin
33. Passart paardenweiland \*
34. Natuurlijk uitstrooiveld
35. Vlindertuin
36. Tiny Forest
37. Dobbeltuin
38. Sculpturenpark
39. Crossbaantje Varenbeuk
40. Honk/softbal
41. Opmezelf – dierenweide
42. Broeklandterrein
43. St. Antoniushofke





## 2018

- 44. Energiefabriek Koumenberg
- 45. Urban Community Park
- 46. Bongaardpark
- 47. Den Haagstraat
- 48. Bed & Breakfast
- 49. Gebrookerbospad
- 50. Speelweide Nieuw Lotbroek
- 51. Spelstorm
- 52. Dierenweide Nieuw Lotbroek
- 53. Stichting paard in nood
- 54. Theehuis Aambos
- 55. Parkweg
- 56. Smart Forest

\* Niet gerealiseerd of elders van start gegaan.



**Opnames  
in het Schuren-  
bergerpark voor  
EenVandaag.**





Burgerinitiatieven

**STADSLANDBOUW**





© Locatie: tussen de Laurierstraat en Akerstraat Noord, Heerlen



© Locatie: Tegenover Kasteelhoensbroeklaan 190, Hoensbroek

## LAURIERPARK

### Initiatief

Het Laurierpark was een van de eerste Gebrookerbos-projecten waarbij, in afwijking van de Gebrookerbos-methode het grondstuk niet wordt beheerd door burgers.

Om de leefbaarheid in de buurt Passart te vergroten, zijn in 2010 3 flats (189 woningen) van woningcorporatie Woonpunt aan de Laurierstraat gesloopt. Woonpunt heeft de vrijgekomen plek in bruikleen gegeven aan de gemeente. In overleg met bewoners en de basisschool hebben leerlingen op dit terrein bloemen en granen ingezaaid. In de tussentijd zijn de verschillende buurtpartners aan de slag gegaan met een meer blijvende invulling. Medio 2013 is de nieuwe inrichting voor de lege plek een feit en is het Laurierpark geopend: een plek voor ontmoeting, vrijetijdsbesteding, recreatie, educatie, sport en beweging voor oud en jong in Passart

**Medio 2013 is de nieuwe inrichting voor de lege plek een feit en is het Laurierpark geopend.**

## RIDDER HOEN PARK

### Initiatief

Om de sociale cohesie in Hoensbroek te verbeteren, heeft een groep enthousiaste vrijwilligers een deel van de huidige dierenweide bij Kasteel Hoensbroek omgevormd tot een groene ontmoetingsplek. Hierbij werkte de groep samen bestuursleden van de gezamenlijke buurtstichtingen en andere partijen.

Kortom: het Ridder Hoen Park is een bijzondere plek waar ontmoeten en natuur centraal staan.

### Meer informatie

[www.ridderhoenpark.nl](http://www.ridderhoenpark.nl) en [www.facebook.com/ridderhoenpark](https://www.facebook.com/ridderhoenpark)

Een deel van het dierenpark werd flink onder handen genomen door de vrijwilligers. Het heeft een nieuwe inrichting en aanplanting gekregen met hoogstamfruitbomen en fruit- en smulhagen. Ook werd er een bijenpaviljoen gerealiseerd, waar de Breuker bijen in alle rust kunnen zorgen voor heerlijke Breuker Honing. Er staat een mooie nieuwe blokhut naast de nieuw aangelegde knuffelweide. Kinderen en ouderen kunnen hier op bepaalde tijdstippen van de week dieren komen knuffelen.







© Locatie: Heiveldjensweg 10-12, 6415 PW Heerlen

## STADSBOERDERIJ HEERLEN

### Initiatief

De Stadsboerderij Heerlen van Peter Erkens wil zich ontwikkelen tot een dynamisch en duurzaam bedrijf in en rond de stad Heerlen met als doel: voedsel produceren dichtbij de burger en samen met de burger om het belang van gezond en duurzaam eten zichtbaar te maken.

De graasgebieden en de akkers zijn onder andere braak- en/of vrijliggende gronden in Parkstad. Hier wordt lokaal voedsel geproduceerd in een korte keten dat rechtstreeks naar de consument gaat.

De stadsboerderij wil ook ruimte bieden voor 'ambachtelijk ondernemen'. Hierbij gaat het zowel om de fysieke ruimte (gebruik van erf, land, keuken en van producten), als ondernemersruimte om stadslandbouwproducten te produceren, te ontwikkelen en te verkopen.

De stadsboerderij is een verzamelplek voor diverse ondernemers(vormen)

binnen dit concept. Daarnaast wil de stadsboerderij burgerinitiatieven onderdak bieden en ondersteunen en op die manier stadsbewoners betrekken bij het boerenwerk. Er is plek voor een kookstudio, activiteitenruimte en een educatieruimte waar met de producten kan worden gekookt. Ook is er ruimte waar workshops, kookbijeenkomsten en andere publieksactiviteiten voor uiteenlopende doelgroepen worden georganiseerd.

Kortom: er groeit iets moois in Heerlen: een echte stadsboerderij waar burgers landbouw kunnen ervaren (bezoeken), meemaken (vrijwilligerswerk), ervan eten (productverkoop), leren (workshops) en meegenieten (oogstfeest).

**Meer informatie**  
[www.petererkens.nl](http://www.petererkens.nl)



© Locatie: Govert Flinckstraat/Slotweg, Heerlen

## STADSLANDBOUW HEERLEN

### Initiatief

Op de grens van Palemig en Meezenbroek, heeft een groep enthousiaste buurtbewoners samen met stadsboer Peter Erkens een stuk grond van 1 hectare bewerkt en omgetoerd tot een akker met groenten en andere gewassen.

Samen bepalen ze hoe ze de akker gaan bebouwen en wat ze met de opbrengst gaan doen. Bewoners leren al doende de kneepjes van het vak 'landbouw' kennen. De geoogste groenten worden voor een deel verkocht en een deel geven ze aan de Voedselbank.

Ook hebben enkele restaurants die met streekproducten werken zich gemeld om te koken met de producten uit Meezenbroek, Schaesbergerveld en Palemig (MSP).

De initiatiefnemers hebben inmiddels de stichting Stadslandbouw Heerlen opgericht. Hierbij is ook de naam ge-

wijzigd van Stadslandbouw MSP naar Stadslandbouw Heerlen. Het was een bewuste keuze om stadslandbouw iets breder te trekken dan alleen de wijken MSP. Hierdoor zal ook een groter publiek aangesproken.

**Meer informatie**  
[www.stadslandbouwmssp.nl](http://www.stadslandbouwmssp.nl)

**„ Bewoners  
leren al  
doende de  
kneepjes  
van het vak  
'landbouw'  
kennen.**



© Locatie: Achterzijde panden Hoofdstraat 244/246, Hoensbroek

## VERGETENGROENTEN-TUIN

### Initiatief

Bij de Soek Kringloop aan de Hoofdstraat in Hoensbroek (sociaal economisch zorgbedrijf met mensen met een lichte of zware beperking) lag een verwaarloosd stukje grond. Zonde, zo vonden de vrijwilligers van Soek. Een van de vrijwilligers, met een achtergrond als (leidinggevende) hovenier én affiniteit met vergeten groenten en een creatieve manier van tuinieren had een idee: een Vergetengroenten-tuin. De tuin is inmiddels met succes gerealiseerd. Er gebeurt van alles: basisschool de Vlieger wordt in het voorjaar bij de nieuwe aanplant betrokken en buurtbewoners komen buurten. De tuin is inmiddels vijf kippen en twee fleseenden rijker (om de slakken op te eten zodat het biologische gehalte van de tuin behouden kan blijven). De tuin beweegt en leeft!

**// De tuin is inmiddels vijf kippen en twee fleseenden rijker.**



© Locatie: Lange Janpark/Kloosterweg, Heerlen

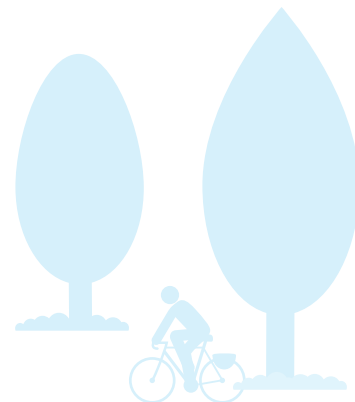
## TINY FOREST

### Initiatief

'Tiny forest' is het winnende idee van drie studenten van Zuyd Hogeschool in het kader van een duurzaamheidsprijsvraag die de gemeente uitschreef. Een Tiny Forest is een concept van het IVN: het gaat om een kleine wildernis in een stedelijke omgeving; tegen hittestress, voor een betere luchtkwaliteit, voor educatieve doeleinden en als ontmoetings- of speelplek.

De drie studenten hebben een element toegevoegd, dat wordt gerealiseerd door middel van 'Baubotanik'. Bij deze methode vergroeien leventebomen zodanig met elkaar dat stevige constructies ontstaan.

In samenwerking met buurtbewoners en scholen wordt een plek gecreëerd waar de mens koelte en schaduw kan zoeken en in contact kan komen met de natuur.







© Locatie: Dobbelsteijnstraat Heerlen.

## DE DOBBELTUIN

### Initiatief

De Dobbeltuin is aangelegd op een braak liggend stuk grond dat diverse malen gebruikt werd als stortplaats voor puin en ander ongerief. Een initiatiefgroep heeft zich erover ontfermd en er een fantastische permacultuur-proeftuin aangelegd. Het ontwerp is van de werkgroep permacultuur. Sommige werkgroepleden beschikken over een certificaat van een ontwerpcurriculum Permacultuur.

De Dobbeltuin is een permacultuur-proeftuin ingericht op basis van de principes van permacultuur. Tuinieren op permacultuurbasis is samenwerken met de natuur, waarbij geen gebruik wordt gemaakt van chemicaliën zoals kunstmest of bestrijdingsmiddelen. De natuur wordt als voorbeeld genomen.

In het voorjaar van 2012 kreeg de werkgroep het terrein aan de Dobbelsteijnstraat met een oppervlakte van

1225 m<sup>2</sup> voor 3 jaar in bruikleen van Woonpunt. Ondertussen is het duidelijk dat de Dobbeltuin langer dan 3 jaar kan blijven.

De bedoeling van de tuin is om de buurtbewoners en belangstellenden de gelegenheid te geven gezonde biologische groenten, kruiden, fruit en bloemen te verbouwen. Belangstellenden kunnen hier hun steentje bijdragen en meedelen in de oogst. De tuin heeft terrassen voor ontspanning en ontmoeting. Daarnaast is het de bedoeling dat er regelmatig panenkoeken- en soepmiddagen georganiseerd worden. In de toekomst zitten ook pizza- en broodbakmiddagen in de planning. Daarvoor zal een leemoven gebouwd worden. Behalve meewerkdagen worden er ook workshops gehouden, het maken van een bijenhôtel, aardbeientoren, rocket-stove bouwen, enzovoort.

De Dobbeltuin is één van de activiteiten van de stichting Parksstad in Transitie.

<https://parksjtad-in-transitie.nl/>

### Meer informatie

Coördinator Leo de Groot

M: [ljm.degroot@telfort.nl](mailto:ljm.degroot@telfort.nl)

T: 06-47311049

[www.facebook.com/groups/DobbeltuinHeerlen/](https://www.facebook.com/groups/DobbeltuinHeerlen/)

**Tuinieren op permacultuurbasis is samenwerken met de natuur.**







Burgerinitiatieven

# WILDERNIS / NATUUR







📍 Locatie: Vaesraderbosweg / Randweg, Hoensbroek

## SCHURENBERGERPARK

### Initiatief

Drie voormalige sportvelden in de Hoensbroekse wijk Maria-Gewanden lagen al jaren braak. Stichting Buurt-beheer Maria-Gewanden zocht samen met inwoners uit de wijk een nieuwe bestemming voor dit groengebied. Het resultaat dat tot stand is gebracht door vrijwilligers van Stichting Schurenbergerpark, is nu een ontmoetingsplek voor de buurt. Deze plek bestaat uit een Levensloopbos, een natuurlijk bos en een activiteitenterrein.

Het Levensloopbos is tot stand gekomen door inwoners van Hoensbroek die een boom konden adopteren ter gelegenheid van een bijzondere gebeurtenis: bij een geboorte, huwelijk of bijvoorbeeld bij het overlijden van een dierbare.

Het natuurlijk bos is aangeplant met een verscheidenheid aan geurige en kleurige struiken en fruitbomen. Er is

ook een kikkerpoel aangelegd. Verder staat er een bijzondere boombank waarin verschillende dieren zijn uitgebeeld.

Het activiteitenterrein kan door scholen, scouting of verenigingen uit Hoensbroek gebruikt worden voor diverse activiteiten.

### Meer informatie

[www.schurenbergerpark.nl](http://www.schurenbergerpark.nl) en [www.facebook.com/schurenbergerpark](https://www.facebook.com/schurenbergerpark)



📍 Locatie: Jeugrubbenweg 11, Hoensbroek

## PAARDENPARADIJS GEBROOK

### Initiatief

De twee voormalige voetbalvelden in Mariarade lagen als gevolg van een fusie al enkele jaren braak. Een particulier die al enige jaren met paarden werkte, wilde hier graag zijn hobby een vaste plek geven. Hij werkt met jongeren die een moeilijke (thuis) situatie hebben. Het werken met paarden blijkt voor deze jongeren ontzettend vruchtbaar te zijn.

De realisatie is vanaf 2015 fasegewijs gestart. De verkoop van het gebouw en de grond is medio 2017 formeel geregeld. Dan gaat men ook aan de slag met het opknappen van de voormalige kantine.

Het Paardenparadijs Gebrook ligt langs een historische mijnroute en is daarmee een toevoeging op toeristisch/recreatief vlak.

### Meer informatie

[www.facebook.com/paardenparadijs-gebrook](https://www.facebook.com/paardenparadijs-gebrook)

**“ Het werken met paarden blijkt ontzettend vruchtbaar te zijn.**



© Locatie: Abel Tasmanstraat / Livingstonestraat, Heerlen

## DROOMPLEIN DE WIEËR

### Initiatief

Op de plek waar woningcorporatie Weller flats sloopte en waar in de nabije toekomst niet meer wordt gebouwd, namen enkele buurtbewoners het initiatief om een ruimte te creëren voor ontmoeting en het houden van buurtactiviteiten.

Het gaat om een droomplein voor buurtbewoners en een doe-plein, speciaal voor de jeugd. Medio 2014 werd Droomplein De Wieër gerealiseerd. De officiële opening vond plaats tijdens Burendag in 2016.

### Meer informatie

[www.facebook.com/droomplein-dewieer](http://www.facebook.com/droomplein-dewieer)

**// Een ruimte creëren voor ontmoeting en buurtactiviteiten.**



© Locatie: Kloosterkoolhof/Limaweg, Heerlen

## KLOOSTERKOOLHÖFKE

### Initiatief

Toen de Vrije School aan de Limaweg in Heerlen werd gesloopt, nam een aantal bewoners het initiatief om het onderhoud en beheer over te nemen van dit terrein.

Deels hebben zij dit gekocht om bij hun eigen tuin te voegen en deels hebben zij er een gezamenlijke buurttuin en speelplek voor de kinderen van gemaakt: het Kloosterkoolhofke.

Activiteiten die worden georganiseerd zijn gericht op het versterken van de onderlinge samenhang in de straat. Het beheer en onderhoud verbindt als vanzelf. Fruitbomen snoeien, fruit oogsten, de moestuin verzorgen, de speelplaats aanleggen en onderhouden. Klus- en tuinierdagen worden gekoppeld aan een buurtborrel of burendag.

### Meer informatie

[www.facebook.com/kloosterkoolhofke](http://www.facebook.com/kloosterkoolhofke)





© Locatie: Hoek Prof. Einthovenstraat/Prof. Bloembergenstraat, Hoensbroek

## 'T GROENBROEK

### Initiatief

Na de sloop van basisschool de Dem aan de Professor Einthovenstraat, vond de buurt dat meer met het terrein kon gebeuren dan alleen gras inzaaien. Zij namen het heft in eigen handen en gingen aan de slag.

Buurtbewoners en betrokkenen hebben zich vrijwillig ingezet om een leuke, groene plek te creëren voor dieren. Het resultaat is 't Groenbroek: stadsnatuur, een glooiend terrein met poel, fruitbomen, wilde planten die vlinders en andere bestuivende insecten aantrekken, hoge grassen en doornige struiken (goed voor de vogels, vlinders, eekhoorns en de egels).

Verschillende watervogels hebben ook al hun weg naar het parkje al gevonden. Het is ook nu weer, net als in het verleden, een moerasachtig gebied geworden. Ook zijn er al verschillende soorten rupsen, vogels en vlinders te vinden in Groenbroek!



© Locatie: Burgemeester van der Kroonstraat, Hoensbroek

## SJEF DIEDERENPARK

### Initiatief

In 2016 hebben enkele buurtbewoners rondom de voormalige basisschool de Mheyster in Hoensbroek het idee opgevat om op deze plek een park aan te leggen met een kunstwerk ter ere van de grote troubadour Sjef Diederer die in deze buurt woonde.

Inmiddels heeft de buurt het park beplant en is in 2018 het kunstwerk geplaatst. Op de sokkel voor het kunstwerk staan QR-codes waar middels een smartphone liedjes van Sjef beluisterd kunnen worden en een filmpje over de geschiedenis kunt bekijken. Het is een park geworden waar de hele buurt van kan genieten.

### Meer informatie

[www.facebook.com/sjefdiederer-park/](http://www.facebook.com/sjefdiederer-park/)

**“ Het park wordt aan deze grote troubadour van Limburg gewijd.**



📍 Locatie: Tegenover kasteel Hoensbroeklaan 190, Hoensbroek

## BUTTERFLY HERITAGE ORCHARD

### Initiatief

De vlindertuin bij het Ridder Hoen park, de Butterfly Heritage Orchard, is een project waarin the Butterfly house, gemeente Heerlen, samenwerkt met een aantal kunstenaars. The Butterfly House ondersteunt burgerinitiatieven die een vlindertuin willen aanleggen.

De werkzaamheden voor de aanleg van de boomgaard en de vlindertuin zijn gestart in november 2018. De tuin worden aangelegd en gekoppeld aan het Ridder Hoen Park dat eraan komt. The Butterfly House organiseert kunst en educatie projecten in en rondom het Ridder Hoen Park.

### Meer informatie

The Butterfly House  
Oranjeplein 9  
6241 EN Bunde  
[www.thebutterflyhouse.nl](http://www.thebutterflyhouse.nl)

**// The Butterfly House organiseert kunst en educatie projecten.**



📍 Locatie: Parkje, links naast Sittarderweg 145, Heerlen

## ST. ANTONIUSHÖFKE

### Initiatief

Het Hofke van Antonius naast het Cultuurhuis aan de Sittarderweg is het laatste overblijfsel van het kloostercomplex. De kapel die op het hofje staat werd in 1938 gebouwd. Omwonenden willen de kloostertuin en de kapel omvormen tot een beleevings-tuin. Hiervoor werd een stichting opgericht.

### Meer informatie

Gitte Kroes  
E: [gittekroes@home.nl](mailto:gittekroes@home.nl)





© Locatie: Hoek Bongaardstraat/Hermesweg in Hoensbroek.

## BONGAARDPARK

### Initiatief

Na de afbraak van een flat van Woonpunt aan de Bongaardstraat in Hoensbroek, ontstond bij de Stichting Buurtbeheer Maria-Gewanden het idee om er een plek in te richten met als thema: verbinding (wandel/fiets verbinding, verbinding tussen nu en verleden, verbinding tussen groepen).

Buurtbewoners werden uitgenodigd om mee te denken over het plan en ideeën uit te wisselen. Tijdens een informatieavond werden deze ideeën verzameld en gebundeld, waarna een werkgroep werd geformeerd die er mee aan de slag ging.

De plannen worden uitgewerkt en in het voorjaar van 2019 wordt gestart met de aanleg van het park waarbij elementen verwijzen naar het voormalige mijnspoor dat tot midden zeventig jaren langs het gebied liep.

Bij het maken van de plannen wordt nauw samengewerkt met Woonpunt, gemeente Heerlen, de ontwikkelaars van Leisure Lane en Stichting Buurtbeheer Maria-Gewanden.

### Meer informatie

Miriam Schreurs

E: [m.h.schreurs@home.nl](mailto:m.h.schreurs@home.nl)

Jo Hermanns

E: [jo.hermanns@gmail.com](mailto:jo.hermanns@gmail.com)



© Locatie: Achterzijde van de woningen aan de Lotbroekerweg in Hoensbroek. Ingang: paadjes rechts naast Lotbroekerweg 17.

## DIERENWEIDE LOTBROEK

### Initiatief

In september 2017 werd er een besluit genomen dat er een nieuwe vergunning aangevraagd moest worden voor het houden van dieren in het parkje gelegen aan de Lotbroekerweg. De dieren moesten tijdelijk ergens anders ondergebracht worden. De vrijwilligers onder aanvoering van Mevrouw M. Prickarts gingen naarstig op zoek naar een goed onderkomen voor de dieren. In de tussentijd werd er gesleuteld aan een nieuwe omgevingsvergunning en een overeenkomst met de eigenaar van het terrein Woningcorporatie de Voorzorg. Het werd een langdurig traject maar wat vooral belangrijk was dat de zorgvuldigheid in acht genomen werd.

De vrijwilligers wisten niet wat op hen afkwam en zonder externe hulp was het hen ook niet gelukt om te staan waar ze nu zijn, de inrichting van het park. Zonder de doorzettingskracht

van deze vier kanjers het ook niet was gelukt!

Verder was ook de medewerking van de Gemeente Heerlen, IBA en de Voorzorg van groot belang om alles weer in de originele staat terug te kunnen brengen. De vrijwilligers werken nu naar een nieuwe inrichting van het park die in het voorjaar van 2019 afgerond zal zijn. Het zal een aanwinst worden voor de buurt!

### Meer informatie

Marianne Prickarts  
Lotbroekerweg 67  
6433 HZ Hoensbroek.

T: 06 20 03 52 93

E: [ma.prickarts@cbs.nl](mailto:ma.prickarts@cbs.nl)





Burgerinitiatieven

**TOERISME /  
RECREATIE**







© Locatie: Voormalige voetbalvelden aan de Schrieversheideweg

## HONDENSPEELTUIN HAPPY TALES

### Initiatief

Sinds 2014 hebben zich meerdere initiatiefnemers gemeld die interesse hebben voor het starten van een hondenschool. Dit zou kunnen op een voormalige sportveld bij de Varenbeuk.

De buurtbewoners, die regelmatig met hun honden wandelen over dit terrein, hebben de idee geopperd om er een speel- en ontmoetingsplek van te maken.

Inmiddels liggen de eerste schetsen klaar om het terrein in te delen in een hondenspeeltuin en twee hondentrainingsvelden.

Ook worden buurtactiviteiten voorbereid waardoor de braakliggende velden veranderen in nieuwe levendige plekken voor mens en dier.



© Locatie: Varenbeukerweg, Heerlen

## SPORTPARK VARENBEUK

### Initiatief

Diverse initiatiefnemers zijn betrokken bij de herinrichting van het voormalige sportpark Varenbeuk: hondenverenigingen, honkbal en softbalvereniging ASC-Parkstad, Alcander en club de petanque.

De herinrichting van de sportvelden is inmiddels uitgevoerd. Er is een crossbaantje aangelegd en een afrastering werd verplaatst. Hierdoor werd het fietspad tussen Carisborgweg en Varenbeukweg openbaar. Het is ook deels opnieuw geasfalteerd.

Verder zijn er plannen voor de herinrichting van de kantine van Honkbal en Softbalvereniging ASC Parkstad.

De softbalclub heeft met succes het gebouwtje van de te slopen kinderdagopvang het Liegebeest van de Theo Thijssenschool overgenomen. Deze 2 units zijn inmiddels verplaatst

en de leden werken nu verder aan het verbeteren van deze nieuwe kantine.

### Meer informatie

E: [georg.moulen@asc-parkstad.nl](mailto:georg.moulen@asc-parkstad.nl)

**II Diverse initiatiefnemers zijn betrokken bij de herinrichting.**



© Locatie: Heihoven 2, Heerlen

## BOERDERIJTERRAS D'R BINNENPLEI

### Initiatief

De familie Grooten heeft een agrarisch bedrijf met o.a. granen, bieten, aardappelen, cichorei en kerstbomen. Tevens ook eigen vleesvee en scharlvarkens.

De aardappelen, het rund- en varkensvlees worden samen met Limburgse streekproducten verkocht in hun boerderijwinkel met een aanvulling van producten van boeren uit de regio.

De dochter van de familie heeft hun prachtige carré boerderij die dateert uit ongeveer 1670, in de natuurlijke omgeving van de Brunssummerheide opengesteld voor een natuurlijk boerderijterras. De mensen kunnen hier na hun fiets- of wandeltocht, op de binnenplaats genieten van een welverdiend kopje koffie met uitzicht op de koeien en een kijkje nemen bij de varkens in de weide.

Op deze manier kan iedereen kennis maken met dit afgezonderd maar speciaal stukje Heerlen onder genot van een hapje en een drankje van Limburgse bodem.

### Meer informatie

[www.boerderijwinkelgrooten.nl/boerderijterras](http://www.boerderijwinkelgrooten.nl/boerderijterras)



## TINY HOUSING

### Initiatief

Dit proefproject omvat ongeveer vijftien verschillende kleine huisjes waarin mensen gezamenlijk streven naar een duurzame vorm van leven. Denk hierbij aan het gebruik van duurzame technieken zoals windenergie. Maar er kan bijvoorbeeld ook gewerkt worden aan een gemeenschappelijke groentetuin. Ze delen benodigdheden, eten gezamenlijk én er is recht op privacy.

Tiny Houses zijn kleine, verplaatsbare, duurzame en zelfvoorzienende huisjes waarin de mogelijkheid bestaat om te logeren of een Bed & Breakfast te beginnen.

Als elk van de vijftien huisjes zijn eigen ontwerp kan krijgen, creëer je ook een soort openluchtmuseum van tiny houses, waarin je open dagen en rondleidingen kunt organiseren.

Het project kan ook een voorbeeld zijn voor grensoverschrijdende samenwerking in de Euregio.

In afwachting van een definitieve plek heeft mevr. Benders haar eigen tiny house al gebouwd.

### Meer informatie

[www.facebook.com/mirbenders](https://www.facebook.com/mirbenders) en [www.tinyhousenederland.nl](http://www.tinyhousenederland.nl)





© Locatie: Margrietstraat, Heerlen

## SPEELWEIDE NIEUW-LOTBROEK

### Initiatief

Enkele buurtbewoners van de wijk Nieuw-Lotbroek willen heel graag een speeltuin en activiteitenterrein realiseren op het terrein van de voormalige speeltuin tussen de Bernhardstraat en Prins Mauritsstraat in Hoensbroek.

Het idee voor het realiseren van een 'gewone' speeltuin kwam niet overeen met het beleid van de gemeente om maar 1 speeltuin per stadsdeel in te richten.

De bewoners richten zich daarom op een natuurspeelplek waar kinderen uit de wijk zich gezellig, leuk en vooral veilig kunnen uitleven en spelen.

Er is bij de gemeente een aanvraag ingediend om het oude gebouwtje van de voormalige speeltuin te mogen renoveren. Hiervoor is een plan opgesteld. In dit gebouwtje willen de initiatiefnemers binnenac-

tiviteiten gaan organiseren voor de kinderen uit de wijk. Mocht renovatie van dit gebouwtje niet goedgekeurd worden, dan zou een nieuw houten chalet hiervoor uitkomst kunnen bieden.

Het plan wordt ondersteund door Stichting Kinderplezier Hoensbroek, Alcantar.

### Meer informatie

Francis Wiermans

T: 06 15 57 71 18

E: [speelweidelotbroek@gmail.com](mailto:speelweidelotbroek@gmail.com)



|| Zaaidag  
Gebroekerbos  
2018.



# MACRO- PROJECTEN





# MACRO-PROJECTEN

Het gebied Heerlen-Noord kant kent een enorme rijkdom, zoals onder andere kasteel Hoensbroek, de Brussummerheide met daaraan gekoppeld het Heidenatuurpark, het Geleenbeekdal en het & Caumerbeekdal. Daarnaast hebben het zand-groevegebied en de magnifieke bebouwing van de mijnkoloniën een enorme potentie. Het is belangrijk om deze macrostructuur weer zichtbaar te maken, en gebruik te maken van de identiteit van het gebied en de historische parels. De (hernieuwde) zichtbaarheid van de (macro)structuur moet bewoners en ondernemers in het gebied weer vertrouwen geven om in dit gebied te ondernemen, participeren en te ontmoeten. Hierbij gaat het om burgerondernemerschap, en niet over het aantrekken van grote bedrijven die werkgelegenheid bieden. De macrostructuur werkt

op die manier faciliterend voor de micro-initiatieven. Juist het micro-initiatief is nodig om dit gebied op te tillen naar een hoogwaardiger economisch en dynamisch niveau.

**// Het is belangrijk om deze macrostructuur weer zichtbaar te maken.**



## SOCIAAL VEILIG VRIEHEIDE

Vrieheide is een aandachtswijk van Heerlen waarin wij op basis van een zeer bijzonder masterplan "Buurt-business Vrieheide" een participatieve aanpak hanteren. Binnen dit masterplan is het project Sociaal Veilig een project dat nu bijna 4 jaar "draait" en waarin in navolging van projecten in Passart en Hoensbroek zeer goede resultaten worden bereikt. Die resultaten liggen vooral in de persoonlijke sfeer van de bewoners en kennen sociale- en veiligheidsaspecten.



Locatie: Bezoekerscentrum Brunssummerheide,  
Schaapskooiweg 99, Heerlen

## BRUNSSUMMERHEIDE

Als natuur- en recreatiegebied kent de Brunssummerheide (ca. 600 ha heide en bos) vele tientallen bijzondere planten- en diersoorten. Om die reden is het gebied in 1995 aangewezen als beschermd natuurmonument. Tegelijkertijd is de Brunssummerheide ook populair als recreatiegebied. Jaarlijks wordt het gebied bijna 650.000 keer bezocht voor ontspanning en sport.

### Meer informatie

[www.natuurmonumenten.nl/natuur-gebied/brunssummerheide](http://www.natuurmonumenten.nl/natuur-gebied/brunssummerheide)



## CAUMERBEEKDAL

Aantrekkelijk en overal zichtbaar: zo is de Caumerbeek weer! Het beekdal is opnieuw ingericht over een lengte van ongeveer acht kilometer. Het is een gebied voor wandelaars en fietsers vanwege de nieuw aangelegde wandel- en fietspaden. Ook natuurliefhebbers kunnen er hun hart ophalen: de flora en fauna die bij het Caumerbeekdal horen keren terug.

### Meer informatie:

[www.caumerbeek.nl](http://www.caumerbeek.nl)





📍 Locatie Groeve Sibelco: Tegelstraat 1, Heerlen  
Locatie Groeve Beaujean: Jongmansweg 69, Heerlen

## GROEVENGEBIED

Sinds begin 20ste eeuw winnen we in de regio zilverzand in de verschillende groeves. De zilverzandwinning kan niet altijd doorgaan en stopt op een gegeven moment. Als de zilverzandwinning eindigt, moeten de groeves een nieuwe (groene) invulling krijgen. Het gebied zal worden teruggegeven aan de natuur en de omgeving. Omwonenden en bezoekers kunnen deze locaties dan gebruiken als verblijfslocatie en genieten van de natuur.



📍 Locatie: Klinkertstraat 118, Hoensbroek

## KASTEEL HOENSBROEK

Dit imposante, monumentale waterkasteel is één van de grootste en mooiste kastelen van Nederland en geldt als 'de meest vorstelijke burcht tussen Rijn en Maas'.

Een bezoek aan Kasteel Hoensbroek is een belevenis voor jong en oud. In dit enorme slot met meer dan veertig ruimtes komen avonturen uit het verre verleden tot leven.

### Meer informatie

[www.kasteelhoensbroek.nl](http://www.kasteelhoensbroek.nl) of

[www.facebook.com/kasteelhoensbroek](https://www.facebook.com/kasteelhoensbroek)

**// Een bezoek  
aan Kasteel  
Hoensbroek is  
een belevenis  
voor jong en  
oud.**



## LEISURE LANE

In de regio Parkstad wordt de komende jaren een unieke doorgaande fiets- en wandelroute met internationale allure aangelegd. Een route die de aantrekkelijke groengebieden en prachtige stedelijke parken met elkaar verbindt. De Leisure Lane (werknaam) wordt de schakel in het internationale netwerk van lange-afstand-fietsroutes tussen de Duitse Vennbahn en het Belgische kolenspoor. De Leisure Lane, met een lengte van 26 km en gemiddeld 4,5 m breed, is een attractie op zichzelf, veelal gesitueerd op oude Mijnspoortrajecten.

**Meer informatie:**  
[www.iba-parkstad.nl/projecten/leisure-lane/](http://www.iba-parkstad.nl/projecten/leisure-lane/)

**// Een unieke doorgaande fiets- en wandelroute met internationale allure.**



## GELEENBEEKDAL

De Geleenbeek is een beek in Zuid-Limburg en ontspringt in Benzenrade (Heerlen). De beek stroomt via Voerendaal, Nuth, Schinnen, Spaubeek, Geleen, Sittard, Nieuwstad richting Stevensweert waar hij onder de naam 'Oude Maas', uitstroomt in de Maas. De sterk gekanaliseerde beek is als gevolg van het project Corio Glana weer gaan meanderen door een natuurlijk landschap waarin plaats is voor mens, water, dier en plant..

**Meer informatie:**  
[www.geleenbeekdal.nl](http://www.geleenbeekdal.nl)





© Locatie: Zes Landenstraat, Heerlen

## CHRISTUS KONINGKERK

Dit rijksmonument wordt herontwikkeld tot regionale archiefbewaarplaats. Voor Heerlen blijft hiermee een belangrijk gebouw van grote cultuurhistorische waarde bewaard. De kerk is beeldbepalend voor de buurt. Van heinde en verre is de toren te zien, ondanks de hoogteverschillen in het gebied erom heen. De kerk staat symbool voor een periode van optimisme en vernieuwing en herstel na de oorlog. De kerk werd gebouwd in een vooruitstrevende tijd toen Zuid-Limburg economische bloei en groei had door de mijnindustrie.

**// De kerk is van grote historische betekenis en beeldbepalend voor de buurt.**



© Locatie: Monseigneur Feronlaan 1E (bijeenkomst functie), 1F (school), Hoensbroek

## BREDE MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENING HOENSBROEK ZUID

In Hoensbroek wordt een zeer bijzondere Brede Maatschappelijke Voorziening (BMV) gerealiseerd. Er komt een vernieuwend onderwijsconcept dat onder andere gericht is op talentontwikkeling. Hierbij zijn er vrijwel geen klaslokalen, maar open en moderne lesruimtes met een directe verbinding met buiten: het Caumerbeekdal. De natuur kan ontdekt worden en er is ruimte voor experimenteren. Er wordt flink geïnvesteerd in technologische voorzieningen en duurzaamheid.

# COLOFON

Gebrookerbos is een netwerk van burgerinitiatieven in Heerlen-Noord en wordt ondersteund door de gemeente Heerlen, Neimed en de Open Universiteit.

Gebrookerbos wordt mede mogelijk gemaakt door:  
Provincie Limburg  
IBA Parkstad  
Interreg Euregio Maas-Rijn

Deze gids is een initiatief van de samenwerkingspartners Gebrookerbos.

Wij danken de burgerinitiatieven van het netwerk Gebrookerbos voor hun medewerking aan de totstandkoming van deze uitgave.

Januari 2019

## Contactgegevens

Kelly Damoiseaux, projectleider

E: [k.damoiseaux@heerlen.nl](mailto:k.damoiseaux@heerlen.nl)

T: 045 5604683

Jos Reinders, brooker

E: [jos.reinders@neimed.nl](mailto:jos.reinders@neimed.nl)

T: 06 41 13 51 01

